

Vnitřní předpis Komory veterinárních lékařů České Republiky

k posuzování dědičných očních vad psů a koček

Odůvodnění.

Smyslem diagnostiky dědičných očních vad u malých zvířat je plošná depistáž , jejíž výsledky jsou základem pro postupnou eliminaci těchto vad z chovné populace.

I.

Definice pojmů.

1. Dědičná oční vada – dědičnou vadou oka (dále DVO) se pro tyto účely rozumí hereditární postižení zrakového orgánu a jeho adnex, u něhož byla statisticky prokázána vysoká incidence pro dané plemeno.

2. Posuzovatel – posuzovatel DVO je veterinární lékař který:

- je členem KVL ČR
- vlastní Osvědčení o splnění podmínek pro výkon veterinární léčebné a preventivní činnosti
- má k dispozici minimální přístrojové vybavení (viz dále)
- úspěšně absolvoval odbornou specializační zkoušku pro posuz.DVO
- je zapsán do seznamu specialistů pro posuzování DVO psů a koček, vedeném při KVL ČR

Posuzovatelé se mohou sdružovat do klubu posuzovatelů DVO jakožto volného sdružení fyzických osob pod záštitou KVL ČR. Ze svého středu mohou volit komisi pro sledování dědičných očních vad, navrhnout složení zkušební a odvolací komise.

3. Minimální přístrojové vybavení musí umožnit následující vyšetření:

- přímou oftalmoskopii
- nepřímou oftalmoskopii
- gonioskopii
- tonometrii
- biomikroskopii s min.zvětšením 10x

Dalším doporučeným vybavením je záznamové zařízení pro dokumentaci nálezů.

4. Odborná specializační zkouška pro posuzovatele DVO

Zkouška je institucí KVL ČR, na jejíž sekretariát podává uchazeč písemnou přihlášku. KVL po dohodě se zkušební komisí určí termín zkoušky. Poplatek za přezkoušení je stanoven na 3000,- Kč. Uchazeč o přezkoušení musí mít praxi v oftalmologii , což bude dokladovat vlastními případy v počtu 400 (z toho alespoň 100 vyšetřených pod vedením posuzovatele DVO). Doporučená literatura ke zkoušce je uvedena v příloze.

Zkušební komise je jmenována KVL z řad členů komise pro sledování DVO. Stanoví také rozsah a náplň zkoušky a požadovanou přípravu ke zkoušce, ve spolupráci s VK KVL ČR vyhlašuje termíny zkoušek.

Zkouška probíhá za přítomnosti zástupce KVL ČR a diplomanta ECVO. KVL zodpovídá za odbornou úroveň zkoušky, nenese však odpovědnost za rozhodnutí jednotlivých posuzovatelů při pozdějším posuzování DVO. Vlastní zkouška se skládá z písemné a

praktické části. Její rozsah je uchazeči upřesněn předem KVL.

V mimořádných případech může KVL ČR na návrh zkušební komise prominout zkoušku a přiznat veterinárnímu lékaři statut posuzovatele na základě specializace získané v zahraničí, pokud je řádně dokladována (viz Řád vzdělávání vet.lékařů).

II.

Vlastní diagnostický postup.

DVO postihují jednotlivé anatomické části oka, avšak vyšetřit je nutné zrakový orgán jako celek s přihlédnutím k systémovým onemocněním dle anamnézy. Před vlastním vyšetřením provede posuzovatel kontrolu identity zvířete a její výsledek zaznamená do protokolu (příl.4).

Doporučený algoritmus oftalmologického vyšetření :

1. Okolí oka
2. Víčka
3. Slzný aparát (průchodnost , Schirmer test)
4. Spojivka
5. Bulbus jako celek
6. Rohovka (povrch , transparence)
7. Přední oční komora , duhovka (gonioskopie, pupilární reflex)
8. Čočka
9. Sklivec , fundus (přímá, nepřímá oftalmoskopie)
10. Měření NOT
11. Další vyšetření (mikroskopie, cytologie, barvení, USG, ERG)

Zvýšená pozornost je věnována predisponovaným strukturám dle plemene (příloha 2 a 3). Patologické nálezy je nutno obrazově zdokumentovat. Výsledky vyšetření jsou průběžně zaznamenávány do oficiálního protokolu (vzor – příloha 4). Protokol je vyhotoven v originále (pro majitele) a dvou kopiích (1. posuzovatel, 2.sumář výsledků pravidelně předává předsedovi komise pro sledování DVO). Závěrečné hodnocení pacienta má následující varianty:

1. **Prostý** specif. znaků DVO
2. **Nejasný** – zvíře vykazuje změny , avšak ne specifické pro dané onemocnění
3. **Není prostý** – specifické změny pro dané onemocnění
4. **Není dočasně prostý** – zvíře vykazuje menší specifické změny , diagnózu potvrdí další rozvoj onemocnění , doporučujeme opakované vyšetření nejdříve za 6 měsíců .

V případě hodnocení B, C, a D pořídí posuzovatel obrazovou dokumentaci nálezu.

Na závěr provede posuzovatel záznam o vyšetření očí do průkazu původu zvířete.

Posuzovatel by měl vyšetřit během 3 po sobě jdoucích let minimálně 100 (jedno sto) zvířat na DVO. V opačném případě bude muset opakovat zkoušku na posuzovatele DVO.

III.

Odvolací řízení.

Odvolací komisi jmenuje představenstvo KVL ČR na návrh klubu posuzovatelů dědičných očních vad.

Ve sporných případech má majitel zvířete právo na odvolání proti výsledku vyšetření, a to do jednoho měsíce ode dne obdržení sporného výsledku vyšetření. Odvolání podává majitel písemně předsedovi odvolací komise společně se složením jistiny 5000,-Kč. Ten je povinen svolat do 30 dnů odvolací komisi. Členem odvolací komise nemůže být veterinární lékař, který je současně posuzovatelem sporného vyšetření. Kontrolní vyšetření zvířete bude provedeno na oftalmologickém pracovišti Kliniky chorob psů a koček VFU v Brně nejméně 3 členy odvolací komise. Komise musí dospět k jednoznačnému výsledku vyšetření (varianty A-D v bodě II.tohoto předpisu). Proti tomuto výsledku již není odvolání.

V případě, že odvolací komise odvolání vyhoví, zálohu po odečtení nákladů na řízení vrátí majiteli. Majitel na základě nového posudku komise může požadovat úhradu nákladů, popřípadě vícenáklady, na posuzovateli. V případě, že odvolání bude zamítnuto, uhrazená záloha bude použita k uhrazení činnosti odvolací komise a činnosti Klubu posuzovatelů dědičných očních vad.

IV.

Zpracování výsledků depistáže.

Komise pro sledování DVO shromažďuje informace o všech vyšetřeních, provedených posuzovateli za dané období. Předseda komise tyto informace průběžně doplňuje na webové stránky do Přehledu vyšetřených zvířat na DVO. Tento Přehled je přístupný členům klubu posuzovatelů DVO a je k dispozici pro ECVO/ESVO. Dle potřeby se komise schází se zástupci ČMKU, aby provedla porovnání výsledků depistáže a jejich statistické vyhodnocení podle jednotlivých plemen. Dostupnost výsledků vyšetření pro jednotlivé chovatele je v kompetenci ČMKU.

V.

Přílohy :

1. Seznam doporučené literatury ke zkoušce na posuzovatele DVO
2. Přehled plemenné predispozice pro nejzávažnější DVO u psů
3. Přehled plemenné predispozice pro nejzávažnější DVO u koček
4. Vzor protokolu pro diagnostiku DVO

Seznam doporučené literatury

BARNETT, K.C. 1990: Color atlas of veterinary ophtalmology, Baltimore, Williams&Wilkins.

BARNETT, K.C., CRISPIN, S.M. 1998: Feline ophtalmology. London , W.B. Saunders Company.

CRISPIN, S.M., BEDFORD , P., LONG, R., YELLOWLEY, J. WARREN, C. 2000: Hereditary eye disease in dogs and cats BVA/KC/ISDS Eye scheme. In Practice, BVA: 1-12.

GELATT, K.G. 2007: Veterinary ophtalmology. Baltimore, Lippincott Williams&Wilkins .

KETRING, K.L., GLAZE, M.B. 1998: Atlas of breed - related canine ocular disorders, New Jersey, VLS

KETRING, K.L., GLAZE, M.B. 1994: Atlas of feline ophtalomology , New Jersey, VLS

KOTTMAN, J. a kol.2003: Veterinární oftalmologie, Brno, Noviko a.s.

RIIS, R.R., (KOTTMAN, J., GRYM, M.) 1994: Oftalmologie malých zvířat, obrázkové texty, Mosby - Wolfe

SLATTER, D. 1990: Fundamentals of veterinary ophtalmology. Philadelphia, W.B. Saunders Company

VÍT, P.J., BERÁNEK, J. 1996: Praktická oftalmologie psa. Brno Medicus veterinarius

WALDE, I., SCHÄFFER, E.H., KÖSTLIN , R.G. 1989: Atlas der Augenerkrankungen bei Hund und Katze. Stuttgart , Schattauer.

<http://www.optigen.com/> (doplňující informace ad genetika)

Poslední revize dokumentu 03/2014